

BUDISCHAU
 (BUDIŠSOV)
 und Colonie
 MIHOKOWITZ
 in
 Mähren
 Iglauer - Kreis
 Bezirk Budischau
 1835

Mapa stabilního katastru

Ve druhé čtvrtině 19. století vznikala v našich zemích mapa tzv. *stabilního katastru* v jednotném měřítku 1 : 2 880. Takové podivné měřítko vzniklo tím požadavkem, aby se 1 jitra (čtverec o straně 40 vídeňských sáhů) zobrazilo v mapě jako 1 čtvereční palec (sáh je 72 palců, $40 \times 72 = 2880$). V této mapě byly zobrazeny všechny parcely a označeny čísly. Původním účelem těchto map byla snadnější možnost vybírání daní. Na základě císařského patentu z **23. prosince 1817** byl totiž zaveden ve všech německých a italských zemích pevný systém pozemkové daně. Teprve později sloužily tyto mapy i pro evidenci vlastnictví půdy, když na základě nich vznikly pozemkové mapy, dnes označované jako *mapy bývalého pozemkového katastru*. Základ těchto map po přepracování slouží na území většiny katastrálních území třebičského okresu jako *katastrální mapy* dodnes.

V mapě stabilního katastru byly barevně rozlišeny domy dřevěné a zděné (ne zcela přesně takto), veřejné budovy a v některých i další skutečnosti. Byly zde uvedeny i názvy částí obcí, polních tratí a některých rybníků.

Zejména tyto názvy jsme se snažili v této mapce přiblížit našim občanům, aby si všichni mohli zkontrolovat, jak se již před téměř dvěma stoletími kde říkalo.

Samozřejmě, na tak malé ploše nešlo všechny mapy, které zobrazují katastrální území Budišova, vytisknout s celým obsahem (to by se na nich nedalo nic přečíst). Zvolili jsme způsob volného překreslení základního obsahu (budovy, křížky, sochy, silnice, cesty, rybníky, kontury lesů; železnice tehdy ještě nebyla) v nespecifikovaném měřítku v jednom obrázku (mapa stabilního katastru měla více listů). Do takto vytvořené mapy jsme opsali názvy z map, přičemž jsme pro lepší čitelnost pouze přepsali některé znaky dnes již nesrozumitelné, např. místo tehdy používaného g jsme opsali j, místo w (v českých názvech) jsme použili v a také jsme „počeštili“ německé s. Též polohopis mapy byl pro přehlednost a jednoduchost upraven. Tuto mapku proto nelze považovat za zobrazení mapy stabilního katastru, jedná se pouze o výňatek z této mapy.

Mapu podle tisku
 z Okresního archívu v Třebíči
 překreslil
 Ladislav Dokulil

Výňatek z mapy stabilního katastru
 obce Budišov